

Silohiippasammal

Slät hättemossa

Lewinskya striata (*Orthotrichum striatum*)

Uhanalaisuusluokka (IUCN): erittäin uhanalainen (EN)

Uhanalainen ja erityisesti suojeltava (LSA 521/2021)

Luonnehdinta

Lehtisammaliin kuuluva silohiippasammal kasvaa 2–3 cm korkeina tuppaina lehtipuiden rungoilla. Silohiippasammalen lehdet ovat melko teräväkärkiset ja reunoilta takakäännteiset. Itiöpesäkkeet ovat lyhyehköperäiset, kuivanakin sileät ja muodoltaan tynnyrimäiset. Silohiippasammalen voi erottaa muista samannäköisistä hiippasammalista itiöpesäkkeiden muodon perusteella.

Elinympäristö ja levinneisyys

Silohiippasammal kasvaa puolivarjoisissa lehdöissä kaarnaltaan emäksisten lehtipuiden, etenkin kookkaiden ja vanhojen haapojen rungoilla. Kasvupaikat ovat pienilmastoltaan melko suojaisia, pitkään rauhassa varttuneita lehtoja tai entisiä lehdesniittyjä. Silohiippasammalta esiintyy vain Lounais-Suomessa ja Enontekiöllä. Nykyisiä kasvupaikkoja tunnetaan vajaat kolmekymmentä.

Nykytila ja uhkatekijät

Silohiippasammal on harvinaistunut lehtojen kuusettumisen ja ilma-asteiden takia. Se suosii kookkaita runkoja ja voi hävitä lähiympäristön metsänkäsittelyn vuoksi, jos kasvupaikan pienilmasto muuttuu liian kuivaksi. Silohiippasammal on saattanut paikoin hyötyä vanhojen lehdesniittyjen ja hakamaiden haavikoitumisesta, vaikka se toisaalta kärsii kasvupaikkojen vesakoitumisesta ja umpeenkasvusta. Kaksi kolmasosaa lajin kasvupaikoista on suojeltu.

Hoitosuositukset

Erityisesti suojeltavan silohiippasammalen kasvupaikan pienilmaston tulee olla riittävän kostea. Sammalen säilyminen kasvupaikoilla ja niiden läheisyydessä turvataan välttämällä voimakkaita harvennushakkuita sekä säästämällä kaikki kookkaat haavat ja muut kasvualustaksi sopivat lehtipuut. Kasvupaikan ympäristö säilytetään jatkuvasti peitteisenä. Kuusettuvissa lehdöissä voidaan varovasti poistaa joitakin haapoihin kiinni kasvaneita kuusia. Samalla tulee kuitenkin varoa, etteivät kasvupaikat muutu silohiippasammalle liian paahteisiksi. Osa kasvupaikoista soveltuu METSO-ohjelman kohteiksi (lehdot, puustoiset perinnebiotoopit).

Lähteet

Syrjänen, K. 2009. *Orthotrichum striatum* – vaarantunut. Teoksessa: Laaka-Lindberg, S., Anttila, S. & Syrjänen, K. (toim.). 2009. Suomen uhanalaiset sammat. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. S. 240–242. Verkkojulkaisuna: <http://hdl.handle.net/10138/38824>

Kuva: Liisamaa CC-BY-NC-4.0 [Laji.fi](https://www.laji.fi)